

▶ Wat kan je met LCA studies?

- Verbetermogelijkheden van een keten/product inventariseren
- Verschillende producten/ketens milieukundig vergelijken
- Beleidsopties vergelijken en optimaliseren
- Tot op zekere hoogte afwegingen tussen verschillende milieudomeinen maken

Wat kan je niet:

- Een voorkeur uitspreken bij producten met kleine verschillen
- Lokale milieudiscussie oplossen
- Ethische discussies oplossen (GMO, risico kernenergie)
- Een betrouwbaar resultaat opleveren zonder betrouwbare data

▶ Een praktische aanpak van LCA's voor een bedrijf

1. Experimenteer met hulp van een externe LCA specialist rond een concrete milieuvraag binnen het bedrijf met betrokkenheid eigen medewerkers
2. Evalueer wat het LCA traject bracht binnen het bedrijf bijvoorbeeld:
 - Meer zicht op milieuverbetering in de productie en de keten
 - Zicht op de milieuscore t.o.v. concurrenten
 - Mogelijkheid tot beter communicatie met stakeholders
3. Indien succesvol leidt eigen medewerkers op en koop Simapro of GABI
4. Voer LCA-studies uit met hulp en reviews van extern
5. Spreek branchebrede regels af voor eerlijke concurrentie
6. Communiceer open met stakeholders (LCA is geen echt PR instrument)

▶ Voorbeeld Modint Ecotool

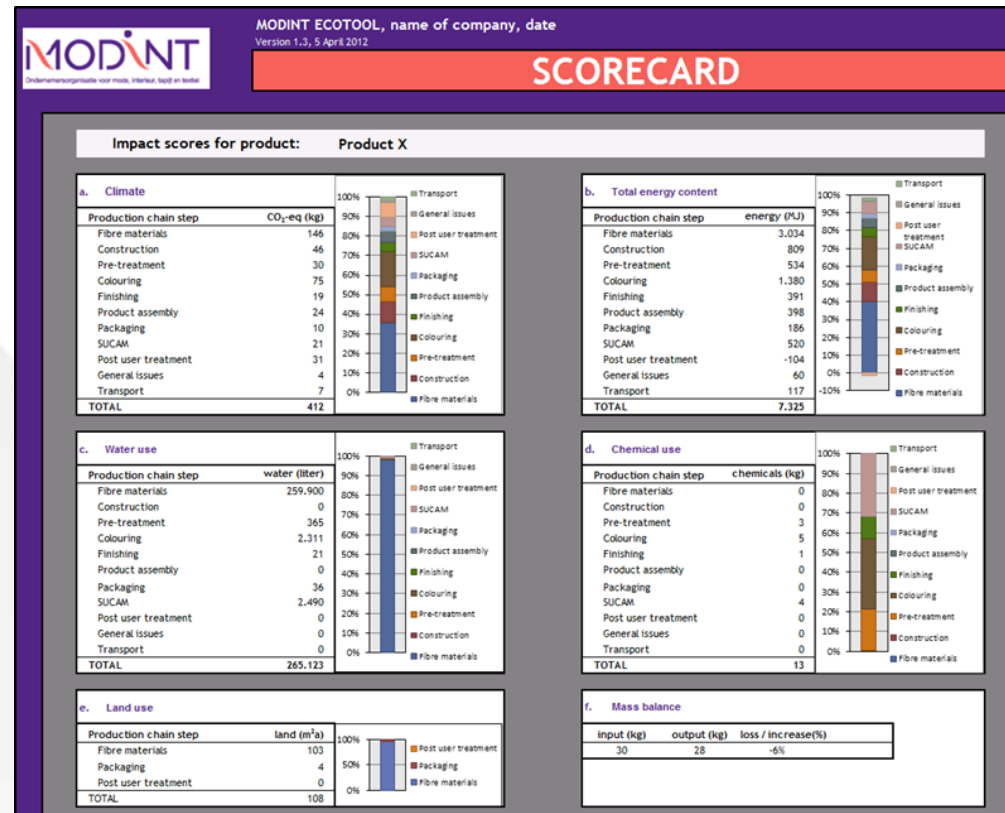

Modint = brancheorganisatie voor mode, interieur, tapijt en textiel

De Ecotool is een op LCA gebaseerde computertool, gemodelleerd met alle stappen binnen de textielsector

- Makkelijk doorrekenen textielketens en varianten
- Snelle check wat keuzes in de keten voor invloed hebben
- Mogelijkheid om EPD te maken

Gefinancierd door ANL, gemaakt door CE Delft, in gebruik bij textielbedrijven

▶ Voorbeeld DSM EcoPlus

Ambities

- 80% verkoop (volume) voorzien van LCA-studies.
- EcoPlus: producten die substantieel beter scoren in een LCA dan de concurrentie
- 80% van de nieuwe producten EcoPlus te laten zijn.

Praktisch:

- internationaal DSM-LCA team (6 personen), ondersteuning door LCA-specialisten, waaronder CE Delft
- DSM team doet veel LCA's; reviews en ingewikkelde LCA's worden uitbesteedt

Strategisch

- EcoPlus programma door stakeholders gezien als gefundeerd
- DSM kan goed reageren op discussie duurzaamheid biobased

▶ Voorbeeld mislukte LCA studie

- Onderzoek voor Frisdrankindustrie naar statiegeld PET-flessen hervullen of verschrompen en recycling (2000)
- LCA moest bewijzen dat lichtere flessen niet hervuld maar gerecycled beter zouden scoren. (was verwachting onderzoeker en frisindustrie)
- Uitgebreid reviewteam en maatschappelijk panel
- Resultaten: hoe je ook keek, hervullen toch beter ... maar ... opdrachtgever wilde dat niet horen dus maandenlange loopgraven.
- Relatie met stakeholders voor jaren verprutst
- In 2006 nieuwe veel compactere studie die milieunadeel berekende van overgang en zocht naar compensaties (echt open en transparant)
- Overgang naar eenmalige flessen doorgevoerd met compensaties.
- > Gebruik LCA niet om uw straatje schoon te vegen !

▶ Voorbeeld “succes” LCA

- Afvalverbranders willen graag afval van gemeenten
- Gemeenten willen lage prijs en goed milieuverhaal en letten daarbij op AVI-rendement én transportafstand.
- Sita heeft nieuwe efficiënte AVI in Coevorden maar krijgt veel afwijzingen omdat de AVI “te ver weg” zou zijn, dus niet goed voor het milieu.
- LCA-studie CE Delft voor Sita: voordeel van een hoger rendement versus langere transportafstand.
Conclusie: AVI-rendement is milieukundig veel belangrijker
- Uitleg bij verschillende gemeentes

Resultaat:

- Sita contracten met verschillende gemeenten

► Succes en faalfactoren LCA studies

Faalfactoren

- Willen bewijzen dat iets goed is!
- Studie wil alles oplossen
- Te lange looptijd studie
- Te grote groep betrokkenen
- Te formele aanpak review en panel
- Cruciale delen geheim houden
- Belangrijke milieu-item negeren (CO2 footprint voor toxisch proces)
- Niet transparante weging van milieu-effecten

Succes

- Open eerlijke onderzoekshouding
- Gerichte focus op concrete vraag
- Hapklare brokken in beperkte tijd
- Kleine groep relevante stakeholders
- Echte dialoog review en panel
- Transparante gevoeligheidsanalyse
- Alle relevante milieuthema's

- Verschillende manieren van weging en heldere presentatie

▶ Principe LCA studies

Hoofdprincipe:

- Wat zijn alle milieueffecten die direct en indirect veroorzaakt worden door een product of een dienst? (alle effecten van de wieg tot het graf)
- Functionele eenheid: bijv 1 kopje koffie op het werk om 9 uur 's ochtends (wat, wanneer, waar, hoe etc)

Twee soorten LCA's:

- Attributional: Toegerekend naar 1 product of dienst voor vergelijkingen met concurrenten en voor verbeteringen in de keten.
- Consequential: Gericht op een verandering bijvoorbeeld door overheidsbeleid. Wat gebeurt er als de overheid ons allen verplicht 4% biodiesel te tanken?

▶ Wat is de keten?

Ketenschakels
VB: Wol

- Grondstofwinning
- Productie
- Verpakking en transport
(tussen alle schakels)
- Gebruik
- Afvalverwerking

